

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภคของพนักงานธนาคารพาณิชย์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เพื่อจะศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภคของเขาเหล่านั้น การวิเคราะห์ส่วนนี้ จะใช้การวิเคราะห์ในรูปของฟังก์ชันที่แสดงความสัมพันธ์กับหลายตัวแปรที่เรียกว่า สมการถดถอยพหุคูณ (multiple regressions) และสามารถประมาณค่าต่างๆ ได้ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares: OLS) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1.1 แบบจำลองการวิเคราะห์ทางด้านรายจ่าย

การใช้จ่ายในการบริโภคของบุคคล มีหลายปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด เช่น รายได้ของบุคคล ระดับราคาสินค้าจำนวนสมาชิกในครอบครัว การลอกเลียนแบบ เป็นต้น จากทฤษฎีของ John Maynard Keynes พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่เป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายในการบริโภคของบุคคลในระยะเวลาใดก็คือ รายได้ที่ใช้จ่ายจริง การเปลี่ยนแปลงของการบริโภคและรายได้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ สำหรับการวิเคราะห์ทางด้านรายจ่ายของการศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์รายจ่ายเพื่อการบริโภคของพนักงานธนาคารพาณิชย์ มีหลายปัจจัยที่มีผลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภคของเขา แต่ปัจจัยที่สำคัญ คือ ปัจจัยรายได้ทั้งหมดของพนักงาน ปัจจัยจำนวนสมาชิกในครอบครัวพนักงาน ทรัพย์สินของพนักงาน ภาระหนี้สินของพนักงาน ธนาคารพาณิชย์ที่พนักงานสังกัด เพศของพนักงานและระดับการศึกษาของพนักงาน ฉะนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรายจ่ายสามารถเขียนเป็นฟังก์ชันทั่วไป ได้ดังนี้

$$C = f(Y_p, Y_t, \text{size}, \text{asset}, \text{liability}, \text{bank}, \text{sex}, \text{educ}) \dots (1)$$

โดยกำหนดให้

- C = รายจ่ายเพื่อการบริโภคของพนักงาน (บาทต่อเดือน)
- Y_p = รายได้ถาวร (permanent income) ของพนักงาน (บาทต่อเดือน)
- Y_t = รายได้ชั่วคราว (transitory income) ของพนักงาน (บาทต่อเดือน)
- size = จำนวนสมาชิกในครอบครัวพนักงาน (คน)
- asset = ทรัพย์สินของพนักงาน
- liability = ภาระหนี้สินของพนักงาน
- bank = ธนาคารพาณิชย์ที่พนักงานสังกัด
- sex = เพศของพนักงาน
- educ = ระดับการศึกษาของพนักงาน

ฟังก์ชันดังกล่าวสามารถหาเป็นสมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression) และสามารถประมาณค่าต่างๆ ได้ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares: OLS) เพื่อให้ได้มาซึ่งแบบจำลองของความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ มีรูปแบบสมการดังนี้

$$C = B_0 + B_1 Y_p + B_2 Y_t + B_3 \text{ size} + B_4 \text{ asset} + B_5 \text{ liability} + B_6 \text{ bank} + B_7 \text{ sex} + B_8 \text{ educ} \dots(2)$$

โดยกำหนดให้

C = รายจ่ายเพื่อการบริโภคของพนักงาน (บาทต่อเดือน)

Y_p = รายได้ถาวร (permanent income) ของพนักงาน (บาทต่อเดือน)

Y_t = รายได้ชั่วคราว (transitory income) ของพนักงาน (บาทต่อเดือน)

B_0 = ค่า intercept

B_i = ค่าพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า

size = จำนวนสมาชิกในครอบครัวพนักงาน (คน)

asset = ทรัพย์สินของพนักงาน

liability = ภาระหนี้สินของพนักงาน

bank = ตัวแปรหุ่นแสดงธนาคารพาณิชย์ที่พนักงานสังกัด (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อพนักงานสังกัดธนาคารพาณิชย์ของรัฐ นอกนั้นเป็น 0)

sex = ตัวแปรหุ่นแสดงเพศของพนักงาน (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อพนักงานเป็นเพศชาย นอกนั้นเป็น 0)

educ = ตัวแปรหุ่นแสดงระดับการศึกษาของพนักงาน (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อพนักงานมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี นอกนั้นเป็น 0)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จะทำการเลือกสอบถามพนักงานธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด (population) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน 7 ธนาคาร 18 สาขา จำนวน 170 คน ดังปรากฏในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำแนกตามสาขา

ธนาคาร	สาขา	จำนวนพนักงาน
1. กรุงไทย	ลำพูน	24
	นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	10
	ย่อยบิษัทลำพูน	7
2. กรุงเทพ	ลำพูน	16
	นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	6
	ย่อยบิษัทลำพูน	6
	อุโมงค์	5
3. กสิกรไทย	ลำพูน	14
	ย่อยบิษัทลำพูน	6
4. กรุงศรีอยุธยา	ลำพูน	12
	นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	5
5. ไทยพาณิชย์	ถนนเจริญราษฎร์	10
	นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	7
	ย่อยบิษัทลำพูน	6
	ลำพูน (ป่าเหี้ยว)	9
6. นครหลวงไทย	ลำพูน	12
	นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	7
7. ทหารไทย	ลำพูน	8
รวม		170 คน

ที่มา: ชมรมธนาคารจังหวัดลำพูน (2552)

3.3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการออกแบบสอบถามโดยตรงจากพนักงานธนาคารพาณิชย์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มาทำการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภคของพนักงาน

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัย สถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบกับการค้นคว้าข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ต

3.4 วิธีการวิเคราะห์ที่ใช้ในการศึกษา

วิธีการวิเคราะห์ที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

3.4.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการศึกษาถึงลักษณะโดยทั่วไปของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำเสนอในรูปแบบความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

3.4.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภคของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สถิติที่ใช้ทดสอบคือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares: OLS)